

KĽÚČIK 3

ČÍSLO 3/ROČNÍK 3

NOVEMBER 2023

CENA - 1,80€

Časopis Kľúčik TAK 2023/2024. Vydáva Tlačová agentúra Kľúčik pri Súkromnej základnej škole v Martine, Východná 11441/18B, pod vedením Mgr. Zuzany Vavákovéj a za pomoci žiakov a pedagógov školy. Redakčný tím: šéfredaktorka: Simona Galčíková, zástupkyne šéfredaktorky: Tamara Beňová, Ema Sophia Petrášová, redaktori: Lea Adamčíková, Samuel Danišek, Hugo Galčík, Marek Gočaltovský, Patrik Gočaltovský, Vladimír Kadlčík, Matúš Kilík, Michal Kilík, Peter Kovalčík, Martin Milan, Maribell Emma Murphy, Sibella Svetlana Murphy, Sabina Rumišová, Hugo Vavřímek

Kontakt: 0907/101023 alebo office@edukey.sk

Obsah

Str. 1	Titulná strana
Str. 2	Pre začiatok
Str. 3	Hlavné správy
Str. 4 – 5	Zo života v ŠKD
Str. 6	Literárna exkurzia
Str. 7	Po stopách histórie Turca
Str. 8 – 9	Finančné vzdelanie v EduKey
Str. 10 – 11	Exkurzia v Bratislave
Str. 12	Školské parlamenty v Martine
Str. 13	Knihomoľské okienko
Str. 14	Sladká matematika
Str. 15	English Page
Str. 16	Okienko špeciálnej pedagogičky
Str. 17	Okienko školskej psychologičky
Str. 18	Strana pre rodičov
Str. 19	Štvrtáci - archeológovia
Str. 20	Niečo na záver

Foto na úvrtke

Šiestaci a ôsmaci pred Technickým múzeom v Bratislave

Foto: Z. Vaváková

Kalendárium

ŽIACI

V decembri majú narodeniny

Matej Ďanovský	1. SA
Jakub Líška	2. S
Klára Brna	2. SA
Filip Zuberec	3. SA
Katarína Antalíková	4. S
Diana Koppalová	4. S
Sebastián Fabšík	4. SA
Mia Štefanidesová	4. SA
Richard Zachar	4. SA
Nina Šrobárová	5. SA
Mária Malinová	6. S
Dorota Ohurniaková	6. S
Boris Beller	7. S
Oliver Vereš	7. S
Alica Filová	9. S

V decembri majú meniny

Lucia Harkabusová	1. S
Lucia Višňovcová	3. S
Adela Trnovcová	1. SA
Adam Václav Švec	1. SA
Adam Nagy	2. SA
Adam Brodniansky	7. S
Štefan Richvalský	6. S

UČITELIA

V decembri majú narodeniny

Alena Šutiaková

V decembri majú meniny

Lucia Kršková
Nadežda Tóthová
Adam Zorkócy
Eva Klačanová
Eva Krištofiková
Ivana Straková

Štvrtáci - archeológovia

Pri príležitosti svetového dňa archeológie sa štvrtáci zúčastnili besedy o práci archeológov. Zároveň sa veľa dozvedeli o živote na našom území v minulosti, kto boli Tatári a Mongoli, čo boli hradiská, prečo vznikali hrady... So zatajeným dychom sa zas naučili niečo, čo v učebnici nebolo, a to vďaka Mgr. Matúšovi Barbuščákovi, archeológovi Univerzity Hradca Králové.

Foto: V. Barbuščáková

Mama spokojného žiaka

O existencii Súkromnej základnej školy v Martine, ktorá vtedy niesla názov BellAmos, som vedela dávno. No vôbec som nad ňou nerozmýšľala. Moje dve staršie deti sem nechodili. Priznám sa, obávala som sa, že školu navštevujú najmä snobské rozmazané deti, ktoré sa predbiehajú, kto má značkovejšie oblečenie či novší telefón. Že vzdelanie, príjemná atmosféra a dobré vzťahy medzi žiakmi nie sú na prvom mieste. Som presvedčená, že mnohí rodičia, ale aj učitelia iných škôl, majú takéto predsudky stále. No ja už šesť rokov viem, že poradie je opačné. 😊

Ako náš druhostupniar Hugo pravdivo podotkol, „Mami, ale značkové oblečenie a telefóny riešia žiaci na všetkých školách.“ Túto školu mi odporučila suseda. „Ak chceš pre syna super učiteľku, ktorá je milá a láskavá, ale zároveň prísna a vyžadujúca, určite pošli prihlášku do tejto školy.“ Jej dieťa bolo v 4. ročníku u pani učiteľky Zuzky Kováčovej. Dodnes som jej vďačná, že ma presvedčila. Hugo sa totiž do školy teší. Nielen na telesnú a spolužiakov 😊. Vyhovuje mu malý kolektív. Baví ho, že mu učitelia dovoľia byť zvedavým. Učí sa zaujímavejším spôsobom, ako sa učili jeho starší súrodenci. Na písomky sa nestresuje, vie sa sám ohodnotiť, pochváliť aj skritizovať, má svoj názor. Absolvoval nespočetné množstvo zaujímavých exkurzií, výletov a športových aktivít.

Ja oceňujem, že sa v škole nevenujú len učivu, ale aj pocitom, vzťahom a kritickému mysleniu. Ranné kruhy sú úžasná vec, rovnako ako diskusie so školskou psychologičkou či špeciálnou pedagogičkou. Učia sa vzájomnému rešpektu, pomáhajú si navzájom. Aj preto sme sa spolu rozhodli, že na osemročné gymnázium nenastúpí, hoci ho prijali. Škola postupne prechádza modernizáciou. Pribudli nové moderné učebne a zriaďovateľ má veľké plány do budúcnosti. Chce, aby škola ponúkala ešte viac, aby bola modernejšia a aby jej výnimočnosť bolo vidieť aj zvonka. Ja škole prajem, aby to nenarušilo jej rodinnú atmosféru, aby víziou školy zostalo, že si nemáme ceniť to, čo môžeme zmerať, ale merať to, čo si ceníme.

Jana Vavřínková, mamina šiestaka Huga

Foto: archív rodiny Vavřínkovej

Foto: archív SZŠ EduKey

Matematická súťaž ZAMAT

Naši Edukáči sa umiestnili v matematickej súťaži Zamat na krásnom 2. mieste. O víťazovi rozhodol len čas. Sme na nich nesmierne hrdí! Veríme, že naše matematické talenty sa budú naďalej rozvíjať a cibriť si svoje hlavičky a aj budúci rok budú našu školu reprezentovať aj v iných matematických súťažiach. Tešíme sa už teraz. 😊

Štvrtáci vo Hvezdárni

Ivan Šabo je legenda. Je skvelé, že svoje skúsenosti z vyučovania fyziky či astronómie odovzdáva aj najmladším generáciám - v Centre popularizácie fyziky, ktoré sám zakladal. Naši štvrtáci s ním spoznávajú tajomstvá vesmíru.

Foto: Z. Dejčíková

Ako si žijeme v ŠKD

Mesiac október bol plný slnka a akcií v ŠKD. Najviac sme trávili čas na školskom dvore plného jesenných listov, naháňačiek a spoločných hier. Pripravili sme si rôzne akcie, na ktorých sme ako oddelenia spolupracovali, aj sa lepšie spoznali. Začali sme **Šarkaniádou**, ktorá nám zabrala viacero dní, keďže úlohou detí bolo vytvoriť veľké umelecké šarkany, ktoré zdobili našu školu. Každá trieda sa spoločne dohodla na tvare a dizajne, zohnali sme si materiál a začali tvoriť. Prváci vytvorili draka, druháci, tretiaci, štvrtáci klauna a motýle.

Foto: I. Straková

Ďalšou vydarenou akciou s názvom **Zdravo a chutne** sme spoločne pripravili rôzne zdravé nátierky, chutné smoothie a ochutnávali plody, ktoré nám práve na jeseň dozrievajú, ako sú jabĺčka, mrkva, hrozno a pod. Spoločne sme vytvorili stôl plný dobrôt.

Foto: I. Straková

Milí žiaci, rodičia, pedagógovia,

v novembrovom čísle nášho školského časopisu by som chcela napísať niekoľko praktických cvičení, ktoré môžu pomôcť zvládnuť silné emócie, ako prílišný hnev, smútok či strach. Každý z nás sa už stretol s nejakou emóciou, ktorá ho doslova prevancovala a mohla človeka ovplyvniť v jeho výkone či sociálnych vzťahoch. Tu je preto niekoľko tipov, ako si čo najefektívnejšie pomôcť, ak práve prežívame tzv. emočné zahltenie.

Zakotvenie v zmysloch

Najprv sa niekoľkokrát pomaly nadýchnite a vydýchnite.

1. Zrak: pomenujte pre seba 3 veci, ktoré okolo seba vidíte.
2. Sluch: zatvorte oči a započúvajte sa do všetkých zvukov okolia, ktoré počujete (napr. šum, rozhovor, spev vtákov, vlastný dych...).
3. Hmat: vnímajte to, čoho sa dotýkate (napr. ruky sa dotýkajú chladného či teplého, kontakt tela so stoličkou, miesto dotyku nôh so zemou).
4. Čuch: čo práve cítite (napr. čerstvý vzduch, vôňu či neprijemný zápach).
5. Chut': Ak máte niečo do úst, môžete si to na záver vložiť do úst a vnímať detailnú chuť jedla, ktoré máte v ústach.

Takýmto spôsobom sa pevnejšie zakotvíte v prítomnosti a znížite tak mieru napätia.

Dychové cvičenie

Cieľom je spomaliť, uvoľniť sa a dovoliť si relaxovať. Pohodlne sa posaďte na stoličke. Nadychujte sa nosom a v duchu pritom počítajte do 4. Potom dych zadržte taktiež na 4 doby a pomaly vydychujte ústami (na 7 dôb). Doprajte si pri dýchaní pozvoľné tempo. Zopakujte niekoľkokrát.

Zbieranie citrónov

Zatvoríte oči a snažíte sa oboma rukami natáhovať za imaginárnymi citrónmi (natáhuje ruky), potom oberáte citróny (stláčate ruky a uvoľňujete). Zoberiete citróny do rúk a vytláčate šťavu (čo najsilnejšie stláčate ruky v päst'). Odhodte imaginárne citróny a vytrásate ruky zo šťavy (vytrásanie rúk prináša pocit uvoľnenia).

Fyzické cvičenie

Na zlepšenie emočného prežívania veľmi dobre vplýva aj bežné fyzické cvičenie. Je preto dobré vybrať si krátke (napr. 10 minútové cvičenie) a to potom pravidelne opakovať každý deň.

Po prekonaní silných negatívnych emócií je dôležité pamätať na fakt: keď sa necítim celkom dobre, jedného dňa táto situácia prejde. Sústreďte sa na to, čo môžete, nie na to, na čo nemáte dosah. Vždy sa snažte ísť po malých krokoch. Pripomeňte si, že robíte najlepšie, ako viete a to samotné je dosť pre zmenu. Nebojte sa oprieť o svojich blízkych a priateľov. Vytvorte si denný režim, rutinu – spaťajte v rovnakom čase, dodržiavajte čas na jedlo, prácu/školu, odдых, koničky.

Dôležité: Prosím, neostávajúce so svojou nepohodou či krízou sami! Prvá pomoc je len prvý krok – ozvite sa pomáhajúcim odborníkom (v škole som tu pre vás ja), povedzte o tom, ako sa cítite aj svojim blízkym.

Vaša školská psychologička Beátka

Námet na super aktivitu od špeciálnej pedagogičky Darinky

TELOCVIKS A BECEDOU

DAJ SI KRÁTKU ROZCVIČKU S ABECEDOU. VYHLÁSKUJ PÍSMENÁ V TVOJOM MENE A POSTUPNE ROB CVIKY, KTORÉ SÚ PRI NICH NAPIŠANÉ. AK SA TI TO ZDÁ MÁLO, POKRAČUJ S PRÍZVISKOM. ALEBO SI SPOLU SO SÜRODENCAMI ČI KAMARÁTMI HLÁSKUJTE RÖZNE SLOVÁ A SPOLU ROBTE CVIKY.

A	CÚVAJ 20 KROKOV A POTOM DOSKÁČ NASPÄT	N	MÁVAJ RUKAMI AKO VTÄK 22-KRÄT
B	GÚĽAJ LOPTU IBA HLAVOU	O	GÚĽAJ LOPTU PRAVOU RUKOU PO SVOJOM TELE ZHORA NADOL A NAOPAK
C	VYSKOČ NA MIESTE 10-KRÄT	P	OTOČ SA NA MIESTE 4-KRÄT DO JEDNEJ STRANY A 3-KRÄT DO DRUHEJ
D	TVÄR SA, ŽE JAZDÍŠ NA KONI A NAPOČÍTAJ PRI TOM DO 12	Q	UROB 9 KROKOV BOKOM DOĽAVA A POTOM DOSKÄČ NASPÄT
E	BEŽ K NAJBĽIŽÍM DVERÄM A NASPÄT	R	SKÄČ NA PRAVEJ NOHE KÝM NENAPOČÍTAŠ DO 12
F	GÚĽAJ LOPTU ĽAVOU RUKOU PO SVOJOM TELE ZDOLA NAHOL A NAOPAK	S	STOJ NA ĽAVEJ NOHE AKO PLAMENIAK A POČÍTAJ DO 13
G	10-KRÄT VYSKOČ NA ĽAVEJ NOHE	T	CÚVAJ 20 KROKOV A POTOM DOSKÄČ NASPÄT
H	UROB 7 ŽABACÍCH VÝSKOKOV	U	TVÄR SA, ŽE RUKAMI ŠLAPEŠ NA BICYKLI A POČÍTAJ DO 18
I	SKÚS SA DOTKNÜT OBLAKOV A POČÍTAJ PRI TOM DO 17	V	SKÄČ (AKOŽE) CEZ ŠVIHADLO A NAPOČÍTAJ DO 10.
J	UROB 13 KROKOV BOKOM DOPRAVA A POTOM DOSKÄČ NASPÄT	W	UROB 11 KROKOV DOPREDU A POTOM SKÄČ NASPÄT DOZADU
K	CHOĎ AKO MEDVEĎ A POČÍTAJ DO 10	X	UROB MLYNSKÉ KOLO
L	STOJ NA PRAVEJ NOHE AKO PLAMENIAK A POČÍTAJ DO 13	Y	10-KRÄT VYSKOČ NA PRAVEJ NOHE
M	POCHODUJ AKO VOJAK A POČÍTAJ DO 12	Z	14-KRÄT SA ZOHNI A DOTKNI PRSTOV NA NOHÄCH

MontessoriKids pre Prečítané Ieto 2017

Poslednou a najkrajšou októbrovou akciou bol Svetlonos. Privítali sme rodičov v krásnej vyzdobenej telocvični, aby si spolu so svojimi deťmi vytvorili nápaditých svetlonosov. Z tekvic sa podarilo vyrezat' naozaj zaujímavé umelecké diela. (pozn. foto na poslednej strane). Pri vyrezávaní sme si pochutnali na trochu strašidelných dobrotách, ktoré pre nás pripravila pani učiteľka Vierka a pani učiteľka Olinka a zohriali sme sa pri výbornom punči, ktorý pripravili pani učiteľka Alenka a Libuška. *tím ŠKD*

Foto: I. Straková

Literárna exkurzia v Banskej Bystrici

V utorok 24. 10. 2023 sa žiaci druhého stupňa zúčastnili exkurzie v Banskej Bystrici. Program bol naplánovaný tak, že si ani nestihli vydýchnuť. 😊 Dva workshopy v Štátnej vedeckej knižnici a v Literárnom a hudobnom múzeu ich veľmi zaujali. Spoznali hudobné nástroje našich predkov a naučili sa na nich hrať, dokonca vytvorili vlastný orchester. Pracovali s rôznymi druhmi divadelných bábok. S nimi si spoločne nacvičili divadelnú hru - rozprávku Snehulienka. Po tomto zážitku si mysleli, že už ich nič nedokáže prekvapiť. Ale dokázalo. Bábkové divadlo na Rázcestí. V ňom si pre nás pripravili rozhlasovú hru, ktorú sme si užili v absolútnej tme, so škraboškami na očiach... Ďakujeme 🍷

O 7:00 hod. sme sa stretli pred Kockou, nasadli na autobus a zamierili do Banskej Bystrice. Prvá zastávka bola v Literárnom a hudobnom múzeu. Tam nás rozdelili do 2 skupín a išli sme do miestností s bábkami. Ukazovali nám rôzne druhy bábok. Potom nám dali text, trochu sme sa ho naučili a hrali sme divadlo o Snehulienke a siedmich trpaslíkoch. V ďalšej miestnosti boli hudobné nástroje. Ale nie ako gitara a piano, ale staré nástroje ako fujara, rapkák a iné. Dokonca sme si na nich mohli aj zahráť. Potom sme išli do Bábkového divadla na Rázcestí a tam sme videli, respektíve nevideli, ale počuli divadlo pre slepcov. Dali nám škrabošky, tie sme si dali na oči a počúvali predstavenie. Nie všetci sme vydržali. Ani ja som nevydržal. Potom sme išli celí natešení do obchodného centra Európa. Tam sme mali hodinový rozchod a možnosť kúpenia oblečenia, jedla a iných vecí. A už nás čakal len návrat domov. Bol to super výlet.

Hugo Vavřínek, 6. S

Foto: O. Kiššová

November: The Man Who Named the Sky

November isn't very interesting, probably because December is so close, and everyone is preparing for Christmas. So, unless your birthday is in this month, then it's forgettable. A man was born in November, he was called Luke Howard, and he is known for naming the clouds. It happened in December 1802 when Howard, an amateur meteorologist, did a groundbreaking work of something that has ever been done before. NAMING THE CLOUDS. What is still even more surprising is that the random names he gave them are still used by professionals all over the world even now over 200 hundred years later. You know that clouds have different shapes and sizes, and they are in different layers of the atmosphere. All these differences led to them having different names. Mr. Howard grouped the clouds under 3 different types. Cirrus, cumulus and stratus. Cirrus is hair in Latin, cumulus means a pile and stratus means a layer. So, next time you see a BIG fluffy cloud know that this is a CUMULUS. Or when you see a cluster of "halusky" know that that is cirrocumulus. To spot a stratus cloud look for long lines in the sky. We have a few months filled with cloudy skies, so HAPPY CLOUD SPOTTING and good luck remembering all their names.

Yours as always

Sibella Murphy and Mr. Howard

Foto: S. Murphy, 9. S

Sladká matematika

Ahojte decká! Aj tento školský rok si môžete svoje hlavičky potrápiť riešením príkladov v Sladkej matematike. Veríme, že sa budete snažiť a za svoju snahu a správne riešenia budete odmenení sladkou odmenou.

Úspešnými riešiteľmi z minulého čísla Kľúčika sú ôsmaci: Emka Petrášová, Max Pelikán, Tamarka Beňová, Viki Rapčanová, Zarka Dobáková, Alicka Andrášiková, Simonka Galčíková, Samko Wetter, Kubko Barčík. Blahoželáme a u pána učiteľa Lukáša vás čaká sladká odmena.

Zadanie príkladu:

Ruský básnik Lermontov žil v 19. storočí. V ktorom roku sa narodil a v ktorom zomrel, keď vieme:

- číslice jeho roku narodenia aj úmrtia sú rovnaké,
- súčet číslíc roku narodenie sa rovná 14
- číslica jednotiek roku narodenia je štyrikrát väčšia ako číslica jeho desiatok.

Zdroj obrázka:

https://sk.wikipedia.org/wiki/Michail_Jurievi%C4%8D_Lermontov#/media/S%C3%BAbor:Mikhail_Lermontov.jpg

Svoje odpovede posielajte pánovi učiteľovi Lukášovi Hudáčekovi do 14. 12. 2023.
Odpovede posielajte na mail: lukas.hudacek@edukey.sk alebo v správe prostredníctvom EduPage.

Po stopách kaštieľov Turca

Prváci a tretiaci sa vybrali spoločne objavovať pre mnohých neviditeľné veci - tajomstvá nespalských kaštieľov či príbeh vody z prameňa Lazce v Nespalskej doline. Zistili, ako to vyzerá priamo v srdci vodného zdroja a čo všetko sa musí stať, aby doma tiekla z vodovodného kohútika dobrá a kvalitná voda. Vraj to bolo super.

Najviac sa mi páčilo, ako sme išli cez tunel a popri nás tiekla voda. Ujo nám rozprával zaujímavé veci o vode a dozvedel som sa, ako sa vyrába voda. Keď sme spoznávali kaštieľ Turca, tak sme s chalanmi zažili aj srandu a obdivovali sme prírodu. Išli sme sa pozrieť aj na vodný mlyn do Necpal. Na výlete sa mi páčilo všetko. Teším sa nabudúce.

Pet'ko Kovalčík, 3. SA

Foto: L. Kršková

Finančná gramotnosť

Viete, čo je to rovesnícke vzdelávanie? Múdre knihy hovoria, že úplne jednoducho je možné rovesnícke vzdelávanie chápať ako učenie a vzájomné odovzdávanie si skúseností, vedomostí, informácií a pomoci medzi rovesníkmi, ktorí majú rovnaký "status". Celý koncept a proces rovesníckeho vzdelávania si vyskúšali naši deviataci. Zadanie bolo jednoduché - čo najefektívnejšie predstaviť svojim spolužiakom financie z rôznych uhlov pohľadu. Vznik peňažného obchodu, bankovky a ich ochranné prvky, manufaktúra a jej význam pre obchod, základ a pojmy finančnej gramotnosti či rozpočet. Realizácia bola o čosi ťažšia - ako to len pripraviť tak, aby to všetkých zaujalo? Čo z témy vybrať? Čo nezabudnúť? Ako budú žiaci pracovať? Postupne nachádzali systém, ako vyučovanie plánovať, rozdeľovať úlohy a odovzdávať vedomosti iným, atraktívnym spôsobom. Pán učiteľ Lukáš Hudáček bol v pozícii sprievodcu a poradcu, ktorý deviatakov usmerňoval, poskytoval im počas príprav podporu, priestor, rady a spätnú väzbu... a zvyšok už bolo na nich. Každá skupinka mala svoj vlastný štýl, niekto stavil na klasiku, niekto na bádateľstvo. Další mali krásnu ukážku efektívnosti skupinovej práce. ...a nechýbala evokácia, motivácia, reflexia. Individuálny prístup. Aktívne počúvanie. Nastavenie cieľa. Flexibilita. Na prvom mieste však zodpovednosť. Za seba, za svojich spolužiakov, ktorých mali niečo naučiť. Zrazu tu bolo to, v čo tajne dúfame, že si raz z našej školy odnesú. Ďakujeme.

pani učiteľka Zuzka Herbrýchová

Dňa 20. 11. 2023 sa na našej škole konala akcia, ktorú zorganizovali deviataci s názvom **FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ**. Jej cieľom bolo oboznámiť deti s peniazmi a manipuláciou s nimi. Deviatáci mali vo dvojiciach na starosti stanovišťa. Prvé stanovište, na ktorom sme sa zastavili, bolo o palacinkách. Najprv sme vypočítali test a potom sme si dali palacinky, ktoré spravili Betka a pani učiteľka Tóthová. Druhé stanovište mali na starosti Vilma, Sibi a Stella. Tam sme sa rozdelili do skupín a potom sme vypracovali pracovný list. Spravili sme Kahoot test a nakoniec sme si zahráli hru. Ďalej sme šli na stanovište, kde sme sa naučili o bankovkách. Konkrétne - ako vyzerajú a aké majú znaky. Ďalej sme mali hodinu dejepisu. Tam sme sa naučili, odkiaľ pochádzajú čísla a ako vyzerajú peniaze v iných štátoch sveta. Nakoniec sme sa naučili o manufaktúre, aj sme si ju vyskúšali. Celé to beriem ako dobrú skúsenosť do života.

Simonka Galčíková, 8. S

Foto:
Z. Herbrýchová

Ahojte knihomoli,

ako sa máte? Ďalší mesiac za nami. Uf. Vianoce nám klopú na dvere. Jupííí. Verím, že sa máte dobre, užívate školský život a choroby vás obchádzajú. Na mňa veru tento mesiac sadol nejaký vírus či bacil Cecil, 😊 ale čas, ktorý som trávila v posteli uzdravovaním, som využila na doháňanie knižných restov. My si doma čítame každý deň pred spaním, najprv spoločne rozprávku a potom si ešte ja čítam svoju knihu. No niekedy ledva jednu, dve strany. Takže aj keď som nerada chorá, som vďačná za čas, keď si môžem viac čítať. Všetko má svoju plusovú aj mínusovú stranu, však? Kamaráti, v dnešnom okienku vám do pozornosti dávam netradične program v televízii. Program je, samoška, určený pre knihomolov, ale nielen pre nás. **Knížkotipy**, ktoré si môžete pozrieť skoro **každú sobotu na RTVS 1**, zväčša okolo 9.00 hod., je určený všetkým deťom, ale aj zvedavým rodičom. Je to zábavný príbeh detí z jednej školy, ktoré chcú prísť na to, či ozaj deti menej čítajú a čo by pomohlo, aby čítali viac. Je to veľmi milé, vtipné a poučné zároveň. Decká si vytvoria tajný spolok Knihonauti a v každom dieli odhalia ďalší kúsok – ďalšie právo čitateľa (o tých sme si už písali, pamätáte? 😊). Na konci každej časti Viki z Krajiny čitateľov odporúča Knihonautom tie najknižky k danej téme, ktorú Knihonauti riešia, takže si môžete rozšíriť svoju knižnicu o ďalšie skvelé knižky, ak si dovoľíte, inšpirovať sa. Relácia **Knížkotipy** beží v telke od októbra, ale nič sa nedeje, všetky časti si viete pekne poporiadku od tej prvej pozrieť v **archive RTVS**. Verím, že sa vám bude páčiť a nájdete tam kopec inšpirácie. A keď už sme pri tej inšpirácii, ako som už písala, Vianoce sú za rohom, a tak vám dávam do pozornosti aj **magazín Knihy roka 2023**, ktorý vydáva Martinus pred Vianocami. Nájdete v ňom inšpirácie na skvelé knihy pre všetky vekové kategórie a milovníkov rôznych žánrov. Dostanete ho zadarmo ku každému nákupu a myslím, že nie je naškoudu ho prelistovať predtým, než budete písať list Ježiškovi. Prajem vám zasnežený december naplnený radosťou zo sánkovačiek, guľovačiek, ale aj z čítania. 😊

Betka

Foto: A. Gažová

Sieťovanie „Prepájanie parlamentov mládeže v meste Martin“

Dňa 25. 10. 2023 sme sa zúčastnili konferencie SIEŤOVANIE, kde nám zástupcovia parlamentu mladých predstavili 5 rôznych tém. Celé sa to začalo okolo deviatej hodine. Dostali sme visačky a mohli sme sa premiestniť na naše miesta. Tam nás čakalo občerstvenie (voda, džús) a zošit s perom. Celá konferencia mala dve časti. V prvej časti sme mali päť prednášok na rôzne témy (Nešpáp na klímu, Mládež ako súčasť diania, Duševné zdravie, Finančná gramotnosť a Vizuálna identita mesta Martin). Každá prednáška bola zaujímavá a niečím odlišná od ostatných. V druhej časti sme mali workshopy. Boli tri. V prvom sme sa bavili o duševnom a fyzickom zdraví, povedali nám rôzne techniky na upokojenie. V druhom sme sa bavili o zmenách v meste Martin, predstavili nám plány do budúcnosti. A nakoniec sme sa bavili o finančnej gramotnosti. Celú akciu sme ukončili vyplnením a odovzdaním dotazníka. Celé to bola zaujímavá skúsenosť. Veľmi som si to užila.

Simonka Galčíková, 8. S

Foto: O. Kiššová

Deň finančnej gramotnosti sa na našej škole uskutočnil v pondelok, dňa 20. 11. 2023. Celý deň prebiehali rôzne aktivity, ktoré si pre nás pripravili deviataci. Pre mňa boli všetky aktivity zaujímavé a náučné, ale najviac si zapamätám aktivitu, kde sme museli priradiť peniaze k správnym štátom, v ktorých sa používajú. Z tejto aktivity som sa naučila najviac informácií. Aj ostatné aktivity boli zábavné a informatívne. Páčilo sa mi, keď sme museli identifikovať mince podľa hmatu. Ďakujem vám, deviataci, za suprový deň. Určite som v ten pondelok kráčala domov o trochu múdrejšia.

Maribell Emma Murphy, 7. S

Pre mňa, ako pre prezentujúcu, bol deň finančnej gramotnosti veľmi stresujúci. Niekedy bolo ťažko deti v aktivitách zorganizovať, ale väčšinou nás našťastie počúvali. Mohla som vidieť, ako je to byť učiteľom a zažiť si to z ich strany. Je to strašidelné. Bolo vidno, kedy sa deťom jedna aktivita páčila a všetci sa do nej zapájali a naopak, bolo tiež vidno, keď sa im naozaj nechcelo. Podľa mojej mienky je finančná gramotnosť potrebná a dúfam, že si deti v ten deň aj niečo zapamätali. Bol to rozhodne dobrý zážitok, ktorý už asi nechcem znovu zažiť. Možno ešte keby som bola tými žiakmi, pre ktorých robí aktivity niekto iný. Ďakujem, pán učiteľ Hudáček, za možnosť si učiteľovanie trochu vyskúšať a tiež všetkým žiakom, ktorí sa na aktivitách aspoň trochu snažili!

Sibella Svetlana Murphy, 9. S

Foto: Z. Herbrychová

Exkurzia v Bratislave

10

Zážitkové centrum vedy Aurélium v Bratislave a Múzeum dopravy

Najlepšie učenie sa je také učenie sa, keď ani len netušíme, že sa učíme. Presvedčili sa o tom šiestaci a ôsmaci, ktorí v Bratislave navštívili Zážitkové centrum vedy Aurélium a Múzeum dopravy.

Dňa 21.10. 2023 sme sa vybrali na výlet do Bratislavy. Cesta bola zábavná a zaujímavá. Potom sme išli navštíviť Aurélium. Bolo tam toho veľmi veľa na naučenie. Vedecké, biologické, ale aj chemické pokusy boli úžasné. Následne sme išli pozrieť Technické múzeum. Autá, motorky, lode aj vlaky boli v úžasnom stave s úžasným prínosom informácií. Ďakujem v mene všetkých učiteľom za zorganizovanie a aj za úžasný výlet.

Tamarka Beňová, 8. S

11

Exkurzia v Bratislave

V utorok 21.10. 2023 sa ôsma a šiesta trieda vybrali na výlet do nášho hlavného mesta, Bratislavy. Šli s nami aj učители: Lukáš Hudáček, Zuzana Vaváková a Bohuslav Muriň. O štvrt' na sedem ráno sme sa stretli na vlakovej stanici vo Vrútkach. Po dvojhodinovej ceste vlakom sme najprv išli do Aurélia. Tam nám ukázali laserovú šou a potom sme si mohli poobzerat' a vyskúšať rôzne vedecké prístroje. Následne sme išli do Technického múzea. Tam nám jeden pán porozprával o vlakoch, lodiach a námorníctve. Potom sme si mohli pozrieť rôzne staré autá, koče a motorky. Nakoniec sme mali v Bratislave na hlavnej stanici chvíľu rozchod. Cestou naspäť sme už nesedeli v otvorených vagónoch, ale v kupé. Okolo šiestej večer sme sa vrátili do Vrútok. Veľmi sme si to užili a ďakujeme všetkým učiteľom za trpezlivosť a za to, že ste tam boli s nami. *Emma Sophia Petrášová, 8. S*

Jedného dňa sme sa vybrali spolu so šiestakmi na výlet do Bratislavy. Ako prvé sme navštívili Aurélium – dom vedy. Páčilo sa mi tam, ale škoda, že sme na vyskúšanie všetkých strojov mali len 15 minút. Potom sme sa presunuli do Múzea dopravy, tam sa mi páčili všetky tie staré autá, bicykle, vozy atď... Potom nám pán námorník porozprával rôzne príbehy, čo zažil, keď bol ešte mladý. Ďakujem všetkým učiteľom, ktorí nám zorganizovali tento úžasný výlet. *Zarka Dobáková, 8. S*

Foto: Z. Vaváková